

Undis Valestrand forteller. Tilbake til krigen 1940-45.

Etter tyskerenes forlangende måtte alle voksne hjemmehørende i Tjøme, ha reisetillatelse for å reise til Tønsberg. Denne ble utstedt av lensmannen. Som dere ser er denne min mor fikk utstedt for å få reise tur/retur Tønsberg.

Etternavn *Jacobson* Fornavn *Agvald.*
Legitimasjon: 1) Legitimasjonskort, 2) Bussmidde!, 3) Tjenestebrev, 4) Grensearbeidspass, 5) Busspass No. *116.*
Når søkte De sist? Den _____
1) Stryk det som ikke passer.

Plasstillatelse med rutebil
over de av rutebileierne regulerte bilrutestrækninger.
(Fylles ut av bilruteruleringscentralen, rutebilselskaper eller deres representant.)

De er ildet reis- og plasstillatelse

1) Fra *Tjøme* til *Tjøme*
(sted) (sted)
Fra dag den *15/6* Avg. kl. *17⁰⁰* Bilrute *Tjøme*
2) Retur — den *15/6* Avgang kl. *14¹²*
3) Generell plasstillatelse for strekningen _____ og retur _____

Velferdsreise

07485
Kv. 0,50
Frakost

AL ØYBU
TELE. 1481 TØNSBERG

Vend.

Ja, minnene strømmer på når en først begynner å fortelle fra krigen. Tyskerne var flinke til å gå lufteturer med de russiske fangene. Vi hørte dem lenge før vi så dem, for de sang jo så flott marsjsang når de marsjerte. Først kom tyskerne så fangene med voktere på hver side, og til slutt tyskere igjen. På Steen hadde vi et sommerepletre. Det sto helt ute ved stakittgjerde mot veien, og når vi hørte de kom, klatret vi fort oppi treet og ristet så hardt vi kunne. Det falt vel så mange epler ut i veien som på plenen. De fleste gangene fikk fangene lov å plukke opp eplene og de smilte så lykkelige til oss, men det hendte også at tyskerne rettet geværet mot dem, og de ikke fikk lov. Vi hadde jo ikke tillatelse til å gi fangene noe, men dette kunne de jo ikke ta oss for.

Ja, som jeg skrev så strømmer det på. Som vi "gamle" vet skulle jo alle radioapparater leveres inn til samling stasjonen som var på Fredtun og dette ble gjort, og en fikk kvittering. Nå skulle det ha seg slik at bestefar på Nybo hadde 2 stk., og de ble enige om og levere det ene. Det andre pakket de inni en aluminiumkasse og gravde ned i Hagen. Antennen som gikk til toppen av flaggstangen brydde de seg ikke om å fjerne. De hadde jo kvittering for avlevert apparat. En dag vi var hos bestefar kom det en gjeng tyske soldater på hovedveien. De stoppet opp og pekte og glante ned til oss. Så kom "gjengen"

ned, og omringet huset en på hvert hjørne, og en forran hver utgangsdør. Liten som jeg var, var jeg veldig nysgjerrig og gikk ut på trappen og så rett inn i geværet. Husker det var en bajonett? på tuppen og at det var en rød stripe i den. Det ble meg fortalt flere år etter, var et bevis på at denne personen hadde drept så og så mange personer. Bestemor som var en ferm myndig dame, tok det hele med ro, og jeg husker hun gikk opp i 2 etg. og hentet kvitteringen, og sa: her er alt i orden. De fikk bare beskjed om å fjerne Antennen, og tyskerene forsvant.